

‘Dierenwelzijnindicatoren n

Algemeen

[Carolien Makkink]

De maatschappelijke en politieke interesse in dierenwelzijn neemt toe. Op Europees niveau wordt gewerkt aan het kwantificeren van dierenwelzijn. Schothorst Feed research hield een conferentie over dit onderwerp waar ook de relatie tussen welzijn, stress, voeding, immunologie en gezondheid aan de orde kwam.

Op het gebied van dierenwelzijn werkt de Europese Unie aan het kwantificeren van dierenwelzijn, aan ontwikkeling van wet- en regelgeving en aan communicatie met handelspartners. Schothorst Feed Research hield onlangs een conferentie waarin dierenwelzijn in relatie tot Europees beleid centraal stond. Ook kwamen de relaties tussen welzijn, stress, voeding, immunologie en gezondheid aan de orde.

De Europese Commissie heeft een Actieplan Dierenwelzijn voorgelegd aan het Europees Parlement. Het Actieplan (looptijd: 2006 - 2010) omvat vijf kerngebieden: verhogen van de bestaande minimum standaarden voor dierenwelzijn, onderzoek naar dierenwelzijn stimuleren, introduceren van gestandaardiseerde welzijnsindicatoren, veehouders en burgers meer betrekken bij en beter informeren over dierenwelzijnsnormen en internationale bewustwording bevorderen.

Godelieve Kranendonk definieert stress als een fysieke en fysiologische reactie op een situatie die de stabiliteit van het lichaam bedreigt.

Welzijnsindicatoren

Maria Ferrera van de Europese Commissie (DG Health and Consumer Protection, Unit D2: Animal Welfare and Feed) vertelt dat de EU hard werkt aan internationale consensus op het gebied van dierenwelzijn, bijvoorbeeld in WTO-verband. In 2004 en 2005 heeft de Europese Commissie dierenwelzijnsaspecten opgenomen in de handelsovereenkomsten met Canada en Chili. In 2007 is het Animal Welfare Cooperation Forum EU - New Zealand opgericht. Momenteel wordt een serie van welzijnsworkshops met betrekking tot verschillende diersoorten georganiseerd in Zuid-Amerika.

„Gestandaardiseerde dierenwelzijnsindicatoren zijn nodig om houderijsystemen of individuele bedrijven te classificeren”, zegt Ferrera. „Met behulp van de indicatoren kunnen bedrijven worden gecertificeerd. Een welzijnslabel op de producten van deze bedrijven kan

dan gebruikt worden om de consument te informeren over het welzijnsniveau van het product.”

Ferrera benadrukt dat het indicatorenstelsel uitgaat van het dier (output).

Principes

Harry Blokhuis van de Zweedse Landbouwuniversiteit in Uppsala en de Animal Sciences Group in Lelystad legt uit hoe dierenwelzijn wordt gekwantificeerd. „In het EU-project Welfare Quality zijn principes geformuleerd: goede voeding, goede huisvesting, goede gezondheid en de mogelijkheid tot het uitvoeren van diereigen gedrag.” Uitgaande van deze kernprincipes zijn twaalf welzijnscriteria opgesteld (tabel 1).

Momenteel worden binnen het project indicatoren per diersoort geselecteerd, waarmee het welzijn van de dieren betrouwbaar, herhaalbaar en praktisch-toepasbaar kan worden vastgesteld. Per

n nodig voor classificatie'

„Goede voeding, goede huisvesting, goede gezondheid en de mogelijkheid tot het uitvoeren van diereigen gedrag zijn principes die worden gehanteerd om dierenwelzijn te kwantificeren”, aldus Harry Blokhuis.

diersoort zijn nu 25 à 35 parameters vastgesteld. Het volledige systeem wordt getest op praktijkbedrijven in Europa. Naar aanleiding van de bevindingen wordt vervolgens het aantal indicatoren teruggebracht om tot een praktisch toepasbaar welzijnsbepalings-systeem te komen. Het is de bedoeling dat het systeem uiteindelijk ook de basis gaat vormen voor welzijnscommunicatie naar de consument.

Markt

Het is nog de vraag hoe welzijnsinformatie naar de consument moet worden gebracht. De levensmiddelenindustrie, retailers en consument zitten niet te wachten op nog een logo op een productverpakking. Gezien de verschillende soorten consumenten is concurrentie op welzijnsaspecten beperkt mogelijk. Een (wettelijk bepaalde) minimale welzijnsstandaard dient voor alle producten van dierlijke oorsprong te gelden. Paul

Ingenbleek van het LEI onderscheidt drie marketingstrategieën op het gebied van dierenwelzijn. De eerste is gericht op een kleine groep consumenten (5 procent) die sterk gevoelig is voor welzijnsargumenten en ook meer wil betalen voor diervriendelijke producten. Producenten en retailers die zich richten op deze groep focussen op biologische productie en milieu- en fair trade aspecten.

Een tweede groep consumenten kiest op basis van kwaliteit. Dierenwelzijn en andere duurzaamheidsaspecten kunnen hier worden gebruikt als ondersteuning van de kwaliteitsperceptie (A-merken en top-segment retailers). De laatste strategie is gericht op de grootste groep consumenten die koopt op basis van de prijs. Producenten en retailers die zich op deze groep richten zullen pas rekening houden met dierenwelzijn als al hun concurrenten dat al doen. Ingenbleek vindt dan ook dat gediffe- >>

Tabel 1: Welzijnsprincipes en -criteria

Principe	Criterium
Goede voeding	1. Geen aanhoudende honger 2. Geen aanhoudende dorst
Goede huisvesting	3. Comfortabele rustplaatsen 4. Klimatologisch comfort 5. Bewegingsvrijheid
Goede gezondheid	6. Geen verwondingen 7. Geen ziekten 8. Geen pijn ten gevolge van managementprocedures
Gewenst gedrag	9. Sociaal gedrag 10. Overige gedragingen 11. Goede mens - dier relatie 12. Geen angst